

УДК338.48

Андрушків Б.М., Безкоровайний З.Г., Погайдак О.Б., Ціх Г.В.

Тернопільський Національний технічний університет ім. Івана Пулюя

ДЛЯ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНО–РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НЕОБХІДНО ДОЛУЧИТИ ВСІ НАЯВНІ РЕСУРСИ ДЕРЖАВИ

Andrushkiv B., Bezkorovainy Z., Pogaidak O., Tsikh H.

IT IS NECESSARY TO JOIN ALL THE AVAILABLE RESOURCES OF THE COUNTRY FOR THE POST-WAR RECONSTRUCTION OF TOURISM AND RECREATION ACTIVITIES

У зв'язку з розв'язанням росією широкомасштабної війни, (24 лютого 2022 року), воєнними діями суттєво зруйнована сервісна інфраструктура, знищено матеріально-технічну базу музейних, краєзнавчих та оздоровчих закладів. Від втрати цих туристично-рекреаційних можливостей губиться не лише перспектива наповнення як державного, та місцевих бюджетів, а і реабілітація звільнених у запас військовослужбовців та усіх хто брав участь у звільненні території України від російських загарбників. Втрачається сенс відкриття у ВУЗах України чисельних спеціальностей туристичного бізнесу, готельно-ресторанної справи ін. Туристично-рекреаційна діяльність має суттєвий вплив на популяризацію України в Міжнародному плані, патріотичному виховання членів суспільства ін. Власне ці обставини актуалізують проблеми відновлення туристично-рекреаційної діяльності, спонукають до пошуку шляхів та методів активізації цієї роботи, залучення усіх ресурсів в т.ч. наукових та інтелектуальних.

Необхідно зауважити що у результаті війни яка фактично триває з 2014 р, в туристичному житті країни відбувся ряд негативних подій. По-перше, війною зірвано виконання низки перспективних заходів щодо реалізації Стратегії сталого розвитку туризму і курортів, затверджених Кабінетом Міністрів України та територіальних і галузевих програм на захоплених територіях. По-друге, гальмується розробка новітніх, відповідних Європейським вимогам і стандартам комплексних територіальних науково-технічних програм у цій специфічній сфері та затвердження їх у зацікавлених державних та міждержавних інституціях програм зі створення системи соціального туризму у повоєнний період у міжгалузевих та між територіальних зв'язках.

Насправді, у даний час, відсутня методика їх формування з врахуванням не лише Європейських вимог, а і патріотично-виховного та пізнавального чинників підвищення зацікавленості дітей і молоді у вивченні історії рідного краю, національних традицій та культурних цінностей українського народу. Щоправда, вчені України у рамках науково-технічних програм виконують заплановані дослідження як у науково-дослідницькому секторі, так і у ВУЗівській науці.

Війна знищила первинний, набутий в умовах державної незалежності досвід Наші чисельні відомчі та приватні туристичні товариства і, зокрема «Укрпрофтур», поки що продовжують залучати дітей і молодь до пізнання історії України. Протягом усіх років незалежності багатотисячний колектив «Укрпрофтур». «Укрпрофоздоровниця» займалися цією, не завжди вдячною, нелегкою справою.

Як відомо, саме багаторічний досвід роботи на полі соціального туризму, відданість професії та усвідомлення, що подорожі, відпочинок на природі, екскурсійні поїздки є одними з найперспективніших засобів для нейтралізації негативних для здоров'я людини чинників глобалізованого навколишнього світу, викликали необхідність змістовної адаптації наших структур до різких змін у соціально-економічному, та особливо в повоєнному житті суспільства. Відомо, що туристично-рекреаційна сфера здатна нормалізувати фізичний, та психоемоційний стан особи після пережитих воєнно-стресових ситуацій. Зокрема, наприклад, подорож дає людині змогу на певний час відокремитися від негативних спогадів,

особливо, для учасників воєнних дій, рутини повсякденності, сімейно-побутової діяльності, навантажень, від за стандартизованості та регламентованості поведінки на роботі.

При якісній організації обслуговування туристів та екскурсантів з врахуванням показників своєчасності, повноти і комплексності, етики, естетики та культури обслуговування на маршрутах. У чергуванні навантажень з дозвіллям та розвагами долається втома нервово-психічної та емоційної сфер. Позитивні результати туризму укріпляються при комплексному використанні оздоровчо-рекреаційного чинника.

На жаль, ця у свій час, високорентабельна галузь через неузгодженість дій у всіх гілок влади була, в певний період пущена на самоплив, а потім війна...показала свої руйнівні наслідки. Потрібно сказати що використання в Україні унікального природного потенціалу, наявність лікувальних грязей, мінеральних вод, незліченна кількість пам'яток історії, культури і старовини країни стримується кризовими процесами в економіці, зубожінням частки населення і нестачею сучасного комфортабельного транспорту ін.

Додамо до цього недосконалість державного управління. Зокрема відміна окремих пільг для дітей і молоді. безкоштовного проїзду школярів залізницею під час новорічних свят, помітне подорожчання всіх видів перевезень і послуг, починаючи з ціни квитків та видатків на подарунки й святкові концерти. До того ж, заради безпеки автобусних перевезень школярів, наприклад, із Рівного до Луцька або Львова необхідно було отримати дозвіл столичної ДАІ. Здійснити подвійне страхування подорожуючих дітей і т.д. і т.п.

У зв'язку з воєнними діями, значна частина туристичних агенцій закрилася. однак, попри всі негаразди прийом та обслуговування туристів у системі «Укрпрофтуру» в неохопленій війною зоні стараються забезпечувати роботу готельних та туристично-оздоровчих комплексів, пансіонатів і туристичних баз. Що правда, завантаженість їх у цілому в товаристві складає не значний відсоток.

На частку ПрАТ «Укрпрофтур» у свій мирний час припадали майже кожен п'ятий турист і кожен третій екскурсант у державі. Слід додати, що організація відпочинку та оздоровлення населення, насамперед його малозабезпечених верств тут відбуваються за помірними цінами і без державного замовлення.

Структура ПрАТ «Укрпрофтур» традиційно у пострадянський період створювалася для керівництва роботою з організації місцевих, далеких екскурсій, масового туризму і забезпечення соціальних інтересів членів профспілок щодо їх відпочинку й оздоровлення.

У свій час Федерація профспілок України системно проголошувала Рік первинної профспілкової організації. На цей період припадало й відчутне пожвавлення співробітництва між профспілковими організаціями різних рівнів та структурами ПрАТ «Укрпрофтур», «Укрпрофоздоровниця» ін.

В умовах клопіткої та соціально значущої праці, системного закріплення на регіональних ринках формується незмінна доброзичлива репутація та корпоративна ідентифікація «Укрпрофтур».

Як відомо, у свій час Президент України доручив Кабінету Міністрів реалізувати на практиці стратегію сталого зміцнення в'їзного та внутрішнього туризму, а також екскурсійної сфери. Реалізація зазначеного Указу потребує сприятливих умов для інвестування сфери туризму і діяльності курортів, запровадження механізмів для будівництва нових та реконструкції наявних об'єктів сервісної інфраструктури.

На даний час вивчаються мови формування фінансових планів всіх структур, створених за участю ПрАТ «Укрпрофтур», з урахуванням середньорічних темпів приросту та особливостей діяльності конкретних суб'єктів господарювання, кон'юнктури ринку, обґрунтування обсягів капіталовкладень у повоєнний період. Уперше планується збільшити обсяги обслуговування від міжнародного туризму, загалом втричі, і довести їх питому вагу в загальному обсязі ПрАТ «Укрпрофтур» до 30 відсотків. Дане товариство усвідомлено схвалює та рішуче підтримує Міжгалузеву програму «Пізнай свою країну», затверджену у свій час Міністерством культури та інформаційної політики України, Міністерством освіти і науки України, Міністерством молоді та спорту України, Державним комітетом телебачення

і радіомовлення України. Нарешті, на державному рівні розпочинається неоціненно важлива і стратегічно далекоглядна робота, яка, до речі, завжди була стрижнем системи «Укрпрофтур». В об'єднанні накопичено значний позитивний досвід з усіх складових зазначеної Програми: розробки механізмів створення в Україні системи соціального туризму, поліпшення виховної роботи на основі традицій та звичаїв українського народу, формування у підростаючого покоління патріотичної свідомості та пропаганди здорового способу життя, розширення тематики туристично-екскурсійних маршрутів, збільшення кількості відвідувань музеїв та визначних місць України тощо.

В свою чергу, держава має надати дієву підтримку, фіскальним інструментарієм, (зниженням податків) суб'єктам туристичного підприємництва у розробці проектів та реалізації законів, наприклад, «Про соціальний туризм», «Про екскурсійну діяльність».

Сподіваємось, що Уряд нашої країни у повоєнний період забезпечить формування усіх Комплексних науково-технічних програм, стратегії сталого розвитку туризму і курортів відновлення сервісної інфраструктури та виконання всіх заходів, програми «Пізнай свою країну» на користь кожної української дитини, кожної людини, всього суспільства що перенесло такі жахливі випробовування. Буде розроблено організаційно-економічні механізми моральної та матеріальної зацікавленості активізації цих процесів.

Отже Кабінету Міністрів України, Верховній Раді України вже нині потрібно підготувати відповідну Законодавчу та нормативну бази для розвитку цієї важливої галузі Національної економіки, в нових повоєнних суспільних умовах. Підтвердженням цьому є видання статей та монографій з цієї актуальної тематики. Побажаємо успішної реалізації усіх ініціатив та творчих ідей висловлених в усіх наукових працях та побажаймо щасливої дороги в нових умовах господарювання. Хай несе вона у світ знання про нашу прекрасну Державу – Україну, про її туристично-рекреаційні можливості і ресурси. Хай послужиться успішності розвитку добровільно об'єднаних територіальних громад нашої держави.

Список використаних джерел:

1. Андрушків Б. Маргіналізація і глобальні небезпеки економіки /Б. Андрушків, І. Романська // Матеріали тези 15-ої наукової конференції Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, 14-15 грудня 2011 р. – Тернопіль: ТНТУ, 2011. – С.247.
2. Андрушків Б.М. Основи менеджменту: методологічні положення та прикладні механізми: Підручник для студентів та викладачів економічних спеціальностей вузів / Б.М. Андрушків, О.Є. Кузьмін. – 2-е видання, перероблене та доповнене. – Тернопіль: Лілея, 1997. – 292с.
3. Безкоровайний З.Г. Удосконалення управління туристично-рекреаційною діяльністю: геокадастрові важелі та інструменти формування інфраструктури в умовах адміністративно- територіального реформування. Тернопіль:Осадца Ю.В.,2022. 240 с.